

مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان

دری - ۴

الف

www.kodakan.se
info@kodakan.se

شعر

اسم

صفت

فعل

مقدمه

اسلام عليكم و رحمت الله و بركاته!
کودکان و نوجوانان عزیز، استادان محترم، والدین گرامی، هموطنان و علاقمندان محترم هدف ما از نوشتن کتابها ی آموزشی برای فراگیری زبان دری و پشتو و توسعه دهی برنامه های آموزشی کامپیوتری ارائه روش های جدید در آموزش و پرورش فکری کودکان و نوجوانان دری و پشتو زبان افغانستان است. امکانات نوین کامپیوتری گشاینده درها در راه رسیدن به این هدف میباشد.
برای رسیدن به این هدف با امکانات پیشرفته گرافیک، نقاشی متحرک، صدا و محیطی لذتبخش برای فراگیری زبان مادری و همچنان آشنایی با فرهنگ و کلتور اصیل افغانی در سطوح مختلف استفاده گردیده است. کتب با دروس آموزنده و تمرینات فراوان بشکل متن در کتاب و همچنان بشکل پروگرام کامپیوتری برای هر کتاب تهیه شده است که شاگردان میتوانند به ساده گی دروس خویش را در کامپیوتر خود مشق و تمرین نمایند. پروگرام های آموزشی کامپیوتری علاوه بر تمرینات، شامل بازی های آموزنده هم میباشد. کتب و پروگرامهای کامپیوتری در سطوح مختلف برای دوره ابتدایی، متوسطه و لیسه برای علاقه مندان زبان دری و پشتو بویژه هموطنان خارج از کشور تهیه و ترتیب گردیده است.
امید وارم شما عزیزان همیشه ما را با انتقادات و پیشنهادات سالم تان جهت بهبود بخشیدن کتب و پروگرامها همکاری نمایید.

با احترام
انجنیر وحید دریاب

کاردستی	درس	
دستور زبان یا گرامر	تمرین	
راهنمایی برای آموزگار یا معلم	تمرینات کامپیوتری	
استفاده از اینترنت	تمرین گروهی	
وظیفه خانگی	تمرین رسامی و نقاشی	
راهنمایی برای امتحان تحریری یا تقریری		

نام کتاب: **دری - ۶ الف**
نویسنده: **انجنیر وحید دریاب**
چاپ دوم، سال ۱۳۹۱ ه.ش
استکهلم - سویدن

مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان

www.kodakan.se

info@kodakan.se

دری - ۶

(الف)

آموزش خواندن و تحلیل نمودن متن دری
برای سطح متوسطه و لیسه، آموزش دستور زبان (گرامر)
شامل کلمه، اسم، فعل، صفت، ترکیب کلمات، حالت جمع
و مفرد، قصه های جالب و آموزنده برای انکشاف فکری
شاگردان، تمرینات و وظیفه های خانگی فروان در آخر هر
درس و غیره...

WWW.KODAKLAMAN.SE
info@kodaklaman.se

اسم:

صنف:

مکتب:

درس اول: جملات ذیل را به دقت بخوانید.

صحت

هر انسان باید به صحت و سلامتی خود توجه زیاد داشته باشد. ما افغانها در وطن خود ضرب المثلی داریم که میگویند: جان جوری (سلامتی) پادشاهیست.

انسان های صحتمند و تندرست معمولاً عمر طولانی دارند. ورزش نمودن به صحت یک انسان مفید میباشد. ما باید مداوم ورزش کنیم. ورزش اقسام بسیار دارد مانند قدم زدن (پیاده روی)، والیبال، فوتبال، دوش، آب بازی یا شنا وغیره.

برای اینکه از ورزش کردن نتیجه خوب به دست آریم لازم است در مورد آن ورزش اول آگاهی و معلومت کافی حاصل نمایم.

ما باید به غذا خوردن خودهم توجه و کنترل کامل داشته و از پر خوری پرهیز کنیم. ما باید غذا خود را در وقت مناسب بخوریم، صبحانه را هنگام صبح، غذای چاشت را هنگام ظهر و غذی شب را هنگام شب. از قدیم گفته اند که : کم بخور همیشه بخور. به این معنی که نباید فاصله بین صبحانه و غذا چاشت ویا بین غذای چاشت و شب دراز تر از شش ساعت باشد، در آنصورت این بی توجهی سبب امراض گوناگون خواهد شد.

خوردن میوه جات برای صحت مفید میباشد. قبل از میوه خوردن میوه باید خوب شسته شود.

لیکن سگریت کشیدن و استفاده از نسوار برای بدن بسیار مضر میباشد.

نگاه مختصری به دستور زبان دری

کلمه: هر حرف یا حروف معنی دار کلمه نامیده میشود مانند آفتاب، نوشیدن، کابل، سفید و غیره. کلمه انواع مختلف دارد مانند اسم، صفت، ضمیر، فعل، فاعل، مفعول قید و غیره.

اسم: اسم کلمه ای است که معنی مستقل دارد. زمان خاصی را نشان نمی دهد. برای نامیدن موجودات به کار میرود. مانند: محمد، قلم، وطن، معلم و غیره. اسم اقسام مختلف دارد مانند اسم خاص، اسم عام، اسم ذات، اسم معنی و اسم جمع و غیره.

❖ **اسم خاص:** اسمی است که بر فردی مخصوص و معین دلالت می کند مانند هارون، حسن، علی، رستم، کابل، افغانستان و غیره.

❖ **اسم عام:** اسمی است که بین افراد همجنس و مشترک باشد و بر هر یک از آنها دلالت کند مانند مرد، پسر، اسب، باغ، درخت، کشور و غیره.

❖ **اسم ذات:** اسم اگر متکی به ذات خودش باشد و وجودش وابسته به دیگری نباشد آن را اسم ذات گویند مانند جامه، نامه، مرد، پسر، بلبل، دیوار، زاغ، باغ و غیره.

❖ **اسم معنی:** اسم اگر متکی به ذات خودش نباشد و وجودش وابسته به چیز دیگر باشد آن را اسم معنی می گویند مانند رنجش، دانش، کوشش، سفیدی، سیاهی، راستی و غیره.

❖ **اسم مفرد:** اسمی است که یک کلمه و بی جزء باشد: دست پا، مرغ، کار و غیره.

❖ **اسم جمع:** اسمی که به ظاهر مفرد و در معنی، جمع باشد آن را اسم جمع می گویند، مانند: دسته، رمه، گله، طایفه، لشکر، خانواده و غیره.

❖ **اسم مرکب:** اسمی است که از دو کلمه یا بیشتر ترکیب شده باشد: کارخانه، باغبان، کاروانسرا و غیره.

تمرین اول: در جملات درس اول کلماتی (کلمه، اسم خاص، اسم عام، اسم ذات، اسم معنی، اسم جمع، اسم مفرد و اسم مرکب) را جستجو نموده و در خانه های مربوطه آن بنویسید.

اسم خاص، مفرد و اسم مرکب	اسم ذات و اسم معنی	اسم عام و اسم خاص	کلمه
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

تمرین دوم: کلمات صحیح (اسم خاص، اسم عام، اسم مفرد و اسم جمع) را از خانه های مربوطه آن انتخاب نمایید.

اسم خاص؟	اسم عام؟	اسم مفرد؟	اسم جمع؟
0 مکتب	0 پیامبر	0 مرغ	0 مردم
0 کار	0 راه	0 کار	0 رمه
0 جاروب	0 محمد	0 خار	0 جاروب
0 کابل	0 لوگر	0 کابل	0 گله
0 خر	0 شتر	0 خر	0 خر

کار گروهی: به سوالات ذیل مطابق درس اول (و با استفاده از آگاهی خود تان و آگاهی گروه تان) جواب های صحیح ارایه نمایید.

سوال: ضرر های که شراب نوشیدن به بار می آورد کدام اند؟ فرق شراب نوشیدن و استفاده کردن از مواد مخدر مانند هروین و غیره چه است و کدام یکی از آن برای صحت یک انسان مضرتر است؟

جواب شما:

سوال: وزن مناسب برای یک پسر 17 ساله که به اندازه یک متر و 60 سانتی قد دارد چند کیلو میباشد؟

جواب شما:

تمرین سوم: با توجه به درس اول از ذهن خود استفاده کرده و چیز هایکه برای صحت مفید و یا مضر است در در خانه های ذیل بنویسید.

چیزهایکه برای صحت مضر میباشد	چیزهایکه برای صحت مفید میباشد
.....
.....
.....
.....
.....

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

وظیفه خانگی اول: با استفاده از اینترنت (Internet) یا منابع دیگر مانند کتابخانه در مورد مرض هایکه از سگرت کشیدن یا استفاده از نسوار به بار می آید جستجو کنید و به معلم تان بیان کنید. نظر معلم صاحب تانرا هم در مورد مطالعات دریافت شده تان بچوید.

درس سوم: جملات ذیل را به دقت بخوانید.

علم و ادب

داشتن علم و ادب هم برای دخترها و هم برای پسرها بسیار مهم است. برای آموختن علم همه به مکتب میروند. کسانی که برای شاگردان علم می آموزاند معلم یا معلمه نامیده میشوند. شاگردان باید برای معلم یا معلمه خود احترام زیاد داشته باشند. معلمین همه مانند پدر و مادر به شاگردان شفقت داشته باشند.

علم سرمایه است که تمامی ندارد. ما در افغانستان در مورد علم بسیار ضرب المثلها داریم یکی آن فرار ذیل است که میگویند: علم دریا ست. به نوشیدن آب دریا هرگز تمام نخواهد شد.

ادب را پسرها و دخترها از کوچکی نزد مادر و پدر و گاهی هم در کودکی یاد میگیرند.

یک پسر یا دختر با ادب را همه دوست دارد. کسیکه علم و ادب داشت یقناً در همه کارهای خود موفق است.

ادب و اخلاق نیکوی پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) سبب پیوستن بسیاری کافران به دین اسلام شده بود.

بی ادبان همیشه تنها بوده و همه انسانها از آدم بی ادب نفرت و دوری می ورزد.

خداوند علم را بلای مرد و زن فرض گردانیده است. ما باید سعی و کوشش کنیم علم که آموخته ایم به دیگران هم یاد بدهیم.

تمرین اول: در جملات درس ۹ کلماتی (فعل، اسم، قید و صفت) را جستجو نموده و در خانه های مربوطه آن بنویسید.

صفت	قید	اسم	فعل
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

تمرین دوم: کلمات صحیح (قید و اصوات) را از خانه های مربوطه آن انتخاب نمایید.

اسم؟	فعل؟	صفت؟	قید؟
○ مزارشريف	○ گرگ	○ خوب	○ اینجا
○ لال محمد	○ نوشتن	○ اندک	○ عجب
○ امروز	○ صبح	○ واوا	○ آنجا
○ اړه	○ خوردن	○ شرين	○ بز
○ هرچا	○ فرارکردن	○ عزيز	○ چقدر عالی

کار گروهی: به سوالات ذیل مطابق درس ۹ (و با استفاده از آگاهی خودتان و آگاهی گروهتان) جواب های صحیح ارایه نمایید.

سوال: ولایات زراعتی افغانستان کدان اند؟ نام ببرید.

جواب شما:

.....

.....

.....

.....

.....

وظیفه خانگی: با استفاده از اینترنت (Internet) یا منابع دیگر کشورها
های بسیار زراعتی را در جهان جستجو نموده ، نام ببرید و به معلم تان بیان
کنید. نظر معلم صاحب تانرا هم در مورد مطالعات دریافت شده تان بجویید.

WWW.KODAKAN.SE
info@kodakan.se

درس دوم: جملات ذیل را به دقت بخوانید.

خر و گرگ

یک روز خر هنگام علف خوردن ، کم کم از چمن دور می شد که ناگهان گرگ گرسنه و تشنه ای پیش او آمد .

خر خیلی ترسید ولی فکر کرد که باید فریبی به گرگ بدهد و گرنه گرگ او را يك لقمه می کند ، برای همین لنگان لنگان راه رفت و یکی از پاهای عقب خود را روی زمین کشید .

خر ناله کنان گفت : ای گرگ در پای من میخ رفته است و از تو خواهش می کنم که قبل از خوردنم این میخ را از پاهم بکش .

گرگ با تعجب پرسید : برای چه باید اینکار را بکنم ؟

خر گفت : چون این میخ که در پای من است و مرا خیلی اذیت می کند اگر مرا بخوری در گلویت بند می ماند و تو را هم اذیت می کند .

گرگ پیش خودش فکر کرد خر با وجودیکه حیوان هوشیاری نیست لیکن این را راست میگوید برای همین پای خر را گرفت و گفت : میخ کجاست ؟ من که چیزی نمی بینم و سرش را پیش آورد تا میخ را پیدا کند.

در همین لحظه خر از فرصت استفاده کرد و با پاهای عقبش لگد محکمی به روی گرگ زد و تمام دندانهای گرگ شکست .

خر با سرعت از آنجا فرار کرد . گرگ هم خیلی عصبانی بود از اینکه فریب خر را خورده است .

كتابها و پروگرامهای آموزشی Language learning books and Educational software		
 Dari 1A ISBN: 978-91-979212-0-6	 Dari 1B ISBN: 978-91-979212-1-3	 Dari 1C ISBN: 978-91-979212-2-0
 Dari 1D ISBN: 978-91-979212-3-7	 Dari 1E ISBN: 978-91-979212-4-4	 Dari 1F ISBN: 978-91-979212-5-1
 Dari 1 Exercises ISBN: 978-91-979213-6-7		
 Dari 2A ISBN: 978-91-979212-6-8	 Dari 2B ISBN: 978-91-979212-7-5	 Dari 2C ISBN: 978-91-979212-8-2
 Dari 2 Exercises ISBN: 978-91-979213-9-8		
 Dari 3A ISBN: 978-91-979212-9-9	 Dari 3B ISBN: 978-91-979213-0-5	 Dari 3 Exercises ISBN: 978-91-979525-0-7
 Dari 4A ISBN: 978-91-979213-1-2	 Dari 4B ISBN: 978-91-979213-2-9	 Dari 4 Exercises ISBN: 978-91-979525-1-4
 Dari 5A ISBN: 978-91-979213-3-6	 Dari 5B ISBN: 978-91-979213-4-3	 Dari 5 Exercises ISBN: 978-91-979525-2-1
 Dari 6A ISBN: 978-91-979213-7-4	 Dari 6B ISBN: 978-91-979213-8-1	 Dari Grammar ISBN: 978-91-979213-5-0

Name: **Dari 6A**
 Author: **Wahed Dariab**
 Second Edition
 2012 Stockholm - Sweden

ISBN 978-91-979213-7-4

Education Center for Afghan children
www.kodakan.se
info@kodakan.se

Copyright © 2010 by KODAKAN (Education Center for Afghan children) and Wahed Dariab.
 All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Dari-6

A

www.kodakan.se
info@kodakan.se